

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації

(УкрІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР та ДКР

№ 06' 2017

Видається з квітня 2003 р.

Виходить 12 разів на рік

Київ 2017

УДК 082.1:82–991

Реєстраційне свідоцтво: Сер.КВ №22631-12531ПР, 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: В.С. Дмитришин, Т.А. Юрченко

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ або Укрпошту.
Розрахунковий рахунок УкрІНТЕІ: р/р 312 572 741 97044 в ДКСУ код ЄДРПОУ 40814998,
МФО 820172, ПНН 408149926502
Тел./факс:: 044 521-00-39; 044 521-09-48
E-mail: sale@uintei.kiev.ua

Додаткову інформацію можна одержати за адресою:
УкрІНТЕІ, вул. Антоновича, 180, м. Київ, 03150. Відділ створення електронних
інформаційних ресурсів; відділ створення та реалізації інформаційної продукції.
Тел./факс: 044 521-00-68, тел. 521-00-39.
E-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

02 ФІЛОСОФІЯ

02.11 Загальні проблеми сучасної філософії

02.06.17.0001/0516U000803

Терещицький Сергій Олександрович. Філософська парадигма сучасних освітніх ландшафтів: Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 28.10.2016.

УДК 1:37]: 316.32.

379 с. – Бібліогр.: 436 назв.

Здійснено аналіз освітнього ландшафту у предметному полі філософії освіти, під яким розуміється філософський концепт для позначення сукупності просторових, соціально-економічних, політичних, культурних та антропологічних характеристик освіти, що змінюються у межах певного регіону у процесі збереження, передачі та виробництва знань. Описано ознаки, які відрізняють це поняття від інших способів репрезентації освітньої реальності: пластичність, динамічність, антропологічність, вітальність, просторовість, композиційність, семантичність, символічність, темпоральність, ритмічність, полімасштабність, гібридність, контекстуальність, ситуативність. Запропоновано загальну парадигму дослідження освітнього ландшафту як соціального явища. Показано три полюси, навколо яких центруються дослідження освітніх ландшафтів: суб'єктивний ("індивідуум"), інтерсуб'єктивний ("суспільство"), символічний ("культура"). Виявлено п'ять основних підходів: індивідуальний, типологічний, метафоричний, конструктивістський та міфологічний. Окреслено перспективи досліджень у галузі типології та методів дослідження освітніх ландшафтів. Досліджено історичну генезу освітніх ландшафтів аграрного, індустріального та інформаційного суспільств. Виявлено діалектику впливу глобалізації та регіоналізації на освітні ландшафти XXI століття.

02.06.17.0002/0416U004473

Абакумова Олена Олегівна. Філософська рефлексія феномена дистанційної освіти: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 28.10.2016.

УДК 101:37.013.73.

225 с. – Бібліогр.: 254 назви.

Дисертацію присвячено філософському обґрунтуванню основних вимірів дистанційної освіти як феномена, що має чітко виражену гуманістичну спрямованість застосування інформаційно-комунікаційних засобів і технологій та постає як безумовно інноваційна форма прогресу освіти XXI століття. Увиразнено концептуальний акцент, відповідно до якого дистанційну освіту визначають ті можливості та перспективи, що відкриваються для формування особистості як цілісної, гармонійно розвинутої, для трансформування суб'єкта (носія діяльності) в суб'єктність (носія творчості).

02.21 Логіка

02.06.17.0003/0516U000764

Комаха Лариса Григорівна. Логічний аналіз дискурсу аргументації у філософії : Дис... д.філос.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 17.10.2016.

УДК 16.

424 с. – Бібліогр.: 369 назв.

У дисертації проведено логічне дослідження аргументації, ґрунтуючись на сучасних дискурсах з логіки і філософії. Уперше в Україні в межах логіко-філософського аналізу виявлено рефлексивно-теоретичну, науково-епістемологічну,

методологічну сутність аргументації. Обґрунтовано, що для теорії аргументації особливе значення мають сучасні методологічні рефлексії, які дозволяють переосмислити положення класичної логіки і визначити перспективи подальшого розвитку аргументативної проблематики. Розглянуто принципи верифікації, фальсифікації, смислопокладання, апріорного, проліферації в якості специфічних аргументативних інструментів, які визначають основні параметри сучасної культури мислення і пізнавальної діяльності. На підставі методології еволюційної епістемології проведено аналіз аргументів "pro" і "contra" в обґрунтуванні довіри до суб'єкта пізнання, що дає підстави розкрити можливості теорії аргументації в когнітивному аспекті.

02.41 Соціальна філософія

02.06.17.0004/0416U003912

Антонов Олег Володимирович. Соціально-філософський аналіз державної влади в контексті суспільних відносин: Дис... к.філос.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського". – Захищена 05.07.2016.

УДК 316.3+316.4+323.2+342.5.

216 с. – Бібліогр.: 186 назв.

Легітимність - ідеальний режим. Реально можливі режими: революційний і реформативний. Оптимальний серед них той, що найбільше відповідає легітимності. Революційний режим не може бути оптимальним, так як характеризується відсутністю взаємодії між діючою державною владою та суспільством, що революціонізувалося. Така взаємодія - сутнісна властивість реформативного режиму, отже він оптимальний. Докази його оптимальності: 1) відповідність свободі як умові середовища соціальної системи; 2) детермінованість зовнішньою, імовірнісною, цільовою причиною; 3) невідворотність, зумовлена його внутрішніми каузальними зв'язками.

02.06.17.0005/0416U005409

Ткаченко Наталія Олексіївна. Феномен альтернативної історії у сучасній історичній свідомості: Дис... к.філос.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 06.10.2016.

УДК 165.242.2.000.9:001.8:316.3.

210 с. – Бібліогр.: 175 назв.

Дисертація присвячена концептуалізації актуальної для сучасної філософсько-історичної думки категорії "розривів" історичного часу.

02.06.17.0006/0416U005410

Ткаченко Олексій Валерійович. Розриви історичного часу як об'єкт філософсько-історичного дослідження: Дис... к.філос.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 06.10.2016.

УДК 115.000.9:316.3:159.937:115.

190 с. – Бібліогр.: 214 назви.

Дисертація присвячена концептуалізації актуальної для сучасної філософсько-історичної думки категорії "розривів" історичного часу.

02.51 Етика

02.06.17.0007/0416U005396

Коробко Маргарита Ігорівна. Етичний проєкт "філософії об'єктивізму" Айн Ренд: Дис... к.філос.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.09.2016.

УДК 17.035.1:177.7.

207 с. – Бібліогр.: 199 назв.

Дисертація присвячена дослідженню етичного проекту "філософії об'єктивізму" американської письменниці та мислительки Айн Ренд. У роботі комплексно проаналізовано її творчий доробок та зроблені узагальнення та уточнення щодо місця ідей мислительки у сучасній західній соціокультурній та етико-політичній сфері. Розгляд творчої позиції письменниці засвідчує її роль як знакової постаті, що репрезентувала в свій час актуальний соціально-культурний запит щодо активно діючої людини у філософії та політиці, подаючи в простій літературній формі складні філософські питання.

02.61 Естетика

02.06.17.0008/0416U004167

Ляшко Любов Петрівна. Теоретичні засади "екологічної естетики" (А. Берлеант, Е. Брейді, А. Карлсон, Ю. Сепанмаа, Р. Хепберн): Дис... к.філос.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.09.2016.

УДК 111.852:502.

204 с. – Бібліогр.: 202 назви.

У дисертації розглянуто галузь сучасної естетичної теорії - "екологічну естетику", яка сформувалася наприкінці ХХ ст. в британо-американській філософській школі, її понятійний апарат й основні теоретичні проблеми. Запроваджено автентичний український термін - "естетика довкілля", що охоплює згадачу сферу дослідження. Проаналізовано трансформаційні процеси концепту "природа" у науковому і філософському контексті аж до концептуалізації "довкілля" та появи "екологічної естетики". Естетичний вимір навколишнього середовища розглянуто в межах розробок А. Берлеанта, Е. Брейді, А. Карлсона, Ю. Сепанмаа і Р. Хепберна. Виокремлення навколишнього середовища як естетичного об'єкта спричиняє перегляд традиційних естетичних категорій (естетичний досвід, естетична оцінка, естетична цінність тощо).

02.91 Історія філософії

02.06.17.0009/0416U004118

Лемпій Антон Олегович. Персональна ідентичність в дискурсі феноменології та аналітичної філософії свідомості. Історико-компаративний аналіз: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 04.10.2016.

УДК 1(091):103.3.

244 с. – Бібліогр.: 203 назви.

Дисертація є першим у вітчизняній філософській традиції компаративним дослідженням феноменологічних та аналітичних концепцій персональної ідентичності. Розглядаються витoki відмінності між аналітичним та феноменологічним підходом до самосвідомості, що пов'язуються з Картезіанською та Г'юмівською інтерпретацією Я. Проведено детальний аналіз розвитку проблеми ідентичності в рамках кожної з традицій, який супроводжується зіставленням головних атрибутів екзистенційного, нарративного, функціонального, імперсонального, дуалістичного та ряду інших поглядів на даний феномен. Обстоюється думка, згідно з якою досягнення цілісної історико-філософської концепції ідентичності потребує неупередженого синтезу континентального та англо-саксонського досвіду в сфері експлікації самосвідомості. Озброївшись подібною метою, дослідження задається питанням про місце теорії ідентичності в багатьох інших філософських предметах, зокрема щодо проблеми тілесно-психічної дихотомії, обґрунтування інтерсуб'єктивного досвіду та підстав моральної дії. Як наслідок, проблему само-

свідомості вдалося узагальнити як з натуралістичної, так і з трансцендентальної точки зору.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.09 Загальна історія

03.06.17.0010/0416U004100

Юга Олександр Анатолійович. Політична еліта Речі Посполитої та "українська проблема": пошук шляхів розв'язання (1648 - перша половина 1659 рр.): Дис... к.і.н. /Інститут історії України. – Захищена 30.09.2016.

УДК 94:323.39(438):94(477)"1648/1659"(043.3).

237 с. – Бібліогр.: 487 назв.

У дисертації, на основі аналізу комплексу джерел і наукової літератури, досліджено пошук політичною елітою Речі Посполитої шляхів розв'язання "української проблеми" та встановлено причини його невдачі. З'ясовано суть "козацької проблеми" й шляхи її вирішення владними колами Корони. Висвітлено процес її трансформації в "українську проблему", формування серед еліти різних угруповань і кристалізацію їхніх поглядів 1648 р. Встановлено інструментарій спроб врегулювання елітою конфлікту з козацькою Україною у 1649 - 1650 рр. Виявлено причини домінування у правлячих колах Речі Посполитої ідеї ліквідації Української держави впродовж 1651 - першої половини 1655 рр. Реконструйовано масштаби впливу міжнародного чинника на еволюцію "української політики" правлячої верхівки Польсько-Литовської держави у грудні 1653 - червні 1655 рр. Виявлено чинники переорієнтації з середини 1655 р. еліти на пошук мирного варіанту розв'язання "української проблеми". Висвітлено складнощі розробки концепції повернення Української держави у якості суб'єкта федерації до складу Речі Посполитої й проаналізовано причини краху її реалізації (середина 1655 - травень 1659 рр.). Розкрито роль сейму у розробці варіантів припинення польсько-українського протистояння. Розроблено періодизацію "української політики" річпосполитської еліти впродовж досліджуваного періоду.

03.06.17.0011/0416U004101

Моця Катерина Олександрівна. Воєнне мистецтво візантійської Таврики наприкінці IV - на початку XII ст: Дис... к.і.н. /Інститут історії України. – Захищена 30.09.2016.

УДК [94:355.02] (477.75) "653".

256 с. – Бібліогр.: 491 назва.

Дисертаційне дослідження присвячене комплексному аналізу воєнного мистецтва Візантійської імперії на території Таврики з урахуванням еволюційних змін упродовж IV - початку XII ст. Використано сучасну джерельну базу. Розкрито принципи організації та функціонування оборони морських та сухопутних кордонів Південного та Південно-Західного Криму. Проаналізовано комплекс озброєння, яке використовувалось у данному регіоні, проведено його класифікацію, надано характеристику основним різновидам озброєння. Простежено еволюцію воєнно-адміністративної системи та його кореляцію з загальноімперським управлінським апаратом. Визначено основні стратегічні

плани Візантії в Тавриці і їх зміни протягом означеного хронологічного періоду. Виокремлено основну тактичну силу регіону - союзників-федератів.

03.06.17.0012/0416U004107

Скворцова Інна Анатолійвна. Сільські поселення Вінницької і Хмельницької областей